

סימולטור פנסיה צוברת – הסברים והנחיות שימוש
יוני 2022

ארגון הסגל התקשר עם אקטואר שבנה עבורנו סימולטור, ייעודי לחברי/ות הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה העברית, להערכת הפנסיה הצפויה (למבוטחים בפנסיה צוברת). מאחר שהסימולטור מבוסס על נתוני השכר הספציפיים שלנו, הוא מדויק בהרבה מסימולטורים כלליים של חברות הפנסיה (או מהנתון שמופיע על גבי הדו"ח של קרן הפנסיה). כמו כן הסימולטור מאפשר להזין הנחות אישיות לגבי תוספות תפקיד, מחקר ועוד, הן כדי לדייק את החישוב, והן כדי ליידע את חברי/ות הסגל איך התוספות האלה או העדרן ישפיעו על הפנסיה (אפשר "לשחק" עם המרכיבים האלה ולראות איך משתנה החישוב). אפשר גם לחשב לפי כמה חלופות של תשואה, כדי לראות את הטווח האפשרי כתלות במצב בשוק ההון.

אנו מקווים שהסימולטור יסייע לכם/ן להעריך את הפנסיה הצפויה ולהיערך בהתאם (לפעמים גם בקבלת החלטות שנים רבות קודם לכן). יחד עם זאת, חשוב להדגיש שהסימולטור מבוסס על הערכות ואינו מספק ודאות. בפרט, קשה מאד להעריך מה תהיה התשואה העתידית בשוק ההון, דבר שמשפיע מאד על הפנסיה. כמו כן, החישובים מבוססים על טבלאות אקטואריות לגבי תוחלת החיים הצפויה, נתון שאף הוא משתנה עם השנים. על כן יש לקחת את התוצאות בערבון מוגבל. הן מספקות תמונה צפויה על בסיס מה שידוע כיום ועל בסיס הנחות לגבי תשואה והנחות אחרות שבחרתם/ן להזין.

איך משתמשים בסימולטור?

ישנן שתי אפשרויות, לבחירתכם/ן:

א. אפשרות שמתאימה למחשבי חלונות בלבד (כלומר לא למשתמשי מק) – להוריד למחשב שלכם את הסימולטור מהקישור [הזה](#). בחלופה זו אין צורך בסיסמאות כלשהן. לאחר ההורדה הסימולטור נמצא על המחשב שלכם/ן ואפשר להשתמש בו מעת לעת.

הערה חשובה: מאחר שהקובץ הוא "קובץ הרצה" (כלומר הסימולטור יופעל ברגע שלוחצים עליו), מערכות הגנה של המחשב ותוכנות אנטי-וירוס צפויות להעלות כל מיני התראות. מדובר בתוכנה שפותחה במיוחד עבורנו על-ידי מתכנת מאוניברסיטת בן-גוריון שהבהיר שאין כל חשש, הקובץ בטוח ונקי מכל וירוס ואפשר להתעלם מההתראות. אם אתם בכל זאת חוששים אז יש את האופציה הנוספת למטה.

ב. הסימולטור הועלה גם לשרתי האוניברסיטה. כדי להיכנס אליו שם, צריך הן חשבון של Remote Access (חשבון RA%), שסביר להניח שיש לכם אבל אם לא היכנסו [לכאן](#), והן חשבון Active Directory, שתוכלו לפתוח או להיזכר אם כבר יש לכם [כאן](#). לאחר מכן, הנה ההוראות לכניסה:

- אם אתם עובדים עם מחשב מק, יש להתקין קודם (אם לא מותקן כבר) את היישום Microsoft remote desktop (אפשר להוריד [מכאן](#)).
- היכנסו לאתר <https://rumba.huji.ac.il>.
- יש להזדהות עם חשבון ה-RA.
- יש להקיש על Pension Simulator ולהזדהות עם משתמש ה-Active Directory. שם ה-Domain שצריך להזין הוא CC. לאחר ההזדהות יש להקיש שוב על Pension Simulator.
- ירד למחשב קובץ בסיומת RDP. יש להקיש על הקובץ והוא יופעל. ייתכן שהוא יעלה באופן אוטומטי.
- אם יש משתמשי Linux, עליהם להתקין xfreerdp, ואז להריץ אותו עם שם הקובץ כפרמטר.

הנחיות למילוי הפרטים בסימולטור + הסברים

- מס' שנים מאז הקידום האחרון: כדי לדייק כמה שיותר, הזינו את המועד שבו נכנסה הדרגה האחרונה לתוקף לצרכי שכר (במסלול הרגיל: רטרואקטיבית מה-1 באוקטובר בשנה שבה אישר הדיקן את המלצות הוועדה המקצועית, ובקידום לפרופסור חבר, בשנה שבה מונתה הוועדה המקצועית).
- גיל פרישה: גיל הפרישה לחברי/ות סגל בפנסיה צוברת הוא 70 (במסלול הרגיל והנלווה כברירת מחדל, במסלול המקביל על בסיס בקשה). אנו שואפים להעלות את גיל הפרישה ל-72 אבל שינוי זה טרם אושר. כמובן שאפשר לפרוש גם בגיל צעיר יותר, וזה משפיע על הפנסיה. ישנן כמה אפשרויות להזין בסעיף זה.
- מתי להערכתך תקבל את הדרגה הבאה: ברור שמדובר בהערכה בלבד, אבל המידע שיוזן בסעיף זה ישפיע על החישוב כי העלאה בדרגה מביאה להעלאה בשכר מאותו מועד ואילך. גם כאן, כדי לדייק יש להזין את המועד הצפוי לכניסה לתוקף של הדרגה הבאה לצרכי שכר.
- שיעור דמי הניהול: אפשר להזין לפי מה שמופיע בדו"ח שלכם מקרן הפנסיה, או לסמן "אינני יודע/ת" ואז החישוב יעשה לפי התעריפים של חברת "מנורה" לסגל האקדמי. השאלה מתייחסת לקרן הפנסיה המקיפה בלבד, שכן לגבי קרן הפנסיה המשלימה, חברי הסגל האקדמי נהנים בדרך כלל מדמי ניהול אפס והחישוב נעשה לפי זה.
- סכום החיסכון בקרן הפנסיה נכון להיום: יש להזין את הנתונים מתוך הדו"ח האחרון שקיבלתם מהקרן או מהאזור האישי באתר של הקרן. שימו לב להבחנה בין קרן הפנסיה המקיפה לקרן הפנסיה המשלימה. קרן הפנסיה המקיפה היא הקרן העיקרית, אבל יש תקרה להפקדות בה, שמבוססת על שכר של פעמיים השכר הממוצע במשק. עבור שכר שמעבר לכך מבוצעות הפקדות לקרן פנסיה משלימה. אמור להיות לכם דו"ח נפרד לקרן מקיפה ולקרן משלימה.
- צפי תשואה עתידית: בסימולטור ניתן לבחור בין שלוש חלופות – 4%, 5% או 6% תשואה משוערת לשנה. כפי שתראו, להנחות לגבי התשואה הממוצעת ישנה השפעה דרמטית על גובה הפנסיה הצפויה.
 - יש לציין כי 30% מהפנסיה המקיפה מוגנים על ידי המדינה, עד לשנה הנוכחית באמצעות אגרות חוב שמבטיחות תשואה ריאלית (צמודה למדד) של 4.86%, והחל משנה זו על-ידי מנגנון חלופי שבו כל הכספים מושקעים בשוק ההון, אבל המדינה מבטיחה על אותם 30% תשואה ריאלית של 5.15% (כלומר אם התשואה נמוכה יותר, המדינה תשלים את ההפרש). עם זאת היתרה של 70% מכספי הקרן המקיפה, וכן כל הכספים בקרן המשלימה, מושקעים בשוק ההון ותלויים בתשואה שם, כמו גם ברמת הסיכון שבחרתם/ן.
 - בשנים האחרונות ממוצע התשואה בקרנות הפנסיה היה גבוה אף מעבר ל-6%, אולם לא ניתן כמובן להבטיח שמצב זה ימשך לאורך זמן. לבדיקת תשואות של קרנות הפנסיה לאורך זמן ראו אתר [פנסיה נט](#).
 - ההמלצה היא לנקוט במדיניות השקעות יותר שמרנית (הקטנת הסיכון) ככל שמתקרבים לגיל הפנסיה, כדי להגן מפני חשש של נפילות בשוק ההון לפני היציאה לפנסיה (שכן גובה הפנסיה נקבע במועד הפרישה, כלומר מקובע על בסיס שווי התיק הפנסיוני באותו מועד). בהתאמה לכך, גם התשואה צפויה להיות נמוכה יותר בשנים שקרובות לגיל הפנסיה.
 - יש לציין כי ישנו הבדל מסוים בין התשואות של קרן פנסיה מקיפה וקרן משלימה, מאחר שההגנה של המדינה על 30% מהתיק קיימת רק בקרן המקיפה. יחד עם זאת כדי שלא לסבך יותר מדי, הסימולטור מבקש להזין הערכת תשואה כוללת לשתי הקרנות ביחד.
- תוספת תפקיד/ תוספת מחקר ממוצעת: הכוונה היא לממוצע לאורך כל שנות העבודה מכאן ואילך. העבר כבר אינו רלבנטי כי הוא בא לידי ביטוי בסכום החיסכון שכבר נצבר בקרן הפנסיה והוזן בנפרד.

ארגון הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה העברית בירושלים בע"מ

<http://segel.huji.ac.il/>

ברור שקשה להעריך זאת, אבל גם הערכה גסה עדיפה על התעלמות ממרכיב זה. כדי לסייע בהערכה כללנו את הנתונים הממוצעים לכל פקולטה. עם זאת יש להביא בחשבון שתוספות תפקיד מתייחסות גם לתפקידים כלל-אוניברסיטאיים (יש פקולטות שמיוצגות יותר או פחות מהממוצע בתפקידים כאלה). בסיס טוב להערכת תוספות התפקיד והמחקר שלכם/ הוא כמובן מה שאתם מקבלים כיום, בשינויים שמתחייבים לפי הערכתכם/ לגבי העתיד.

- קבלת קריטריונים/הקדשת זמן מלא: גם כאן, יש להתייחס להערכה לגבי כל שנות העבודה מכאן ואילך (מבלי להתייחס לעבר).
- סכום שיועבר מסל הקליטה לקרן הפנסיה: להזין רק אם רלבנטי.
- התוצאות שיתקבלו בצד השמאלי של המסך כוללות את הפרטים הבאים:
 - שווי תיק פנסיוני – הסכום הכולל שצפוי להצטבר עד מועד הפרישה.
 - פנסיה צפויה – סכום הפנסיה החודשי שצפוי להשתלם לפי שווי התיק, על בסיס החישובים האקטואריים הידועים נכון להיום. זהו סכום ברוטו.
 - שכר צפוי בעת הפרישה – גובה השכר הצפוי סמוך קודם לפרישה, כולל הנחה של תוספת תפקיד ותוספת מחקר לפי השיעור הממוצע שהערכתם/ שתקבלו לאורך השנים.
 - שיעור תחלופה – היחס בין הפנסיה הצפויה לבין השכר האחרון הצפוי. לשם השוואה, בפנסיה תקציבית שיעור התחלופה הוא 70% (לאחר 30 שנות עבודה ומעלה).
 - שימו לב ששיעור התחלופה מתייחס לערכי ברוטו, אולם מאחר שהמיסוי על הפנסיה נמוך יותר מאשר המיסוי על שכר, בערכי נטו למעשה שיעור התחלופה גבוה יותר.